

ما هو ؟
الكتاب المقدس

**HVAD ER BIBELEN
FOR EN BOG?**

CHAWKAT MOUCARRY

شوكت مقرّي
دكتور في العلوم الدينية

HVAD ER BIBELEN FOR EN BOG?

Chawkat G. Moucarry

Oversat og redigeret af Lillian Risum

BIBLIA

DE FORENEDE BIBESELSKABER

TVÆRKULTURELT CENTER

København 2000

Udgivet af

BIBLIA

Frederiksborggade 50
1360 København K
Tlf. 3393 7744
e-mail: biblia@biblia.dk

Tværkulturelt Center

Ryesgade 68 C
2100 København Ø
Tlf. 3536 6535
e-mail: info@tvaerkulturelt-center.dk

© UNITED BIBLE SOCIETIES 2000

© Bibelcitater:

BIBELEN

Den hellige Skrifs kanoniske Bøger

Det Danske Bibelselskab 1993

Forside: Imad Nissan Karyo

ISBN 87-7523-790-3

HVAD ER BIBELEN FOR EN BOG?

Ingen anden bog i verden er så vidt udbredt, så ofte læst eller så ofte oversat som Bibelen. Ikke desto mindre er den for mange mennesker en misforstået eller helt ukendt bog. Der er mange meninger om Bibelen: Man siger, at det er svært at finde ud af, hvad der står i Bibelen, den er vanskelig at læse og forstå, eller det siges, at den er så gammel, at den ikke kan have værdi for os i dag.

Denne korte introduktion til Bibelen har til formål at rette misforståelser og at besvare spørgsmålet: Hvad er Bibelen for en bog? Vi håber, at du - når du har læst de følgende sider - selv ønsker at anskaffe dig en Bibel, hvis du ikke allerede har et eksemplar. Så vil du få mulighed for selv at dømme.

På de følgende sider vil vi beskæftige os med forskellige spørgsmål, der er relevante for Bibelen: Dens indhold, inspiration, fortolkning og pålidelighed. Disse spørgsmål hjælper os til bedre at forstå Bibelens budskab. Sidste del af denne introduktion rummer en oversigt over dette budskab.

Bibelen

Bibelen indhold

Ordet *Bibel* er af græsk oprindelse og betyder ganske enkelt *bogen*. Denne *bog* er i virkeligheden en samling af bøger, som er delt i to hovedafsnit: Det Gamle Testamente, der er skrevet før Jesus Kristus, og Det Nye Testamente, som er samlet i det første århundrede efter Jesus Kristus.

Det Gamle Testamente er det jødiske folks Bibel, dets hellige skrifter. Disse skrifter kaldes ofte *Torah*, et ord der betyder *instruktioner* eller *loven* (Lukasevangeliet kapitel 16 og 17). Ordet *lov* forstås i den videste betydning, idet det refererer til skrifterne som helhed og ikke blot til de afsnit, der indeholder lovstof.

På Jesu tid blev Bibelen også kaldt *Loven og Profeterne* (Matthæusevangeliet 5,17; 7,12; 11,13; Lukasevangeliet 16,16). *Loven* refererede særligt til de første fem bøger i Bibelen: Mosebøgerne (Lukasevangeliet 16,19 og 24,27), der består af Første, Anden, Tredje, Fjerde og Femte Mosebog. *Profeterne* var de andre bøger i Bibelen som f.eks. Esajas' Bog, Jeremias' Bog og Ezekiels Bog for blot at nævne nogle af de vigtigste. Også et andet udtryk refererede til de hellige skrifter, nemlig *Loven, Profeterne og Salmerne* (Lukasevangeliet 24,44). Denne betegnelse nævner særligt den del af Bibelen, der blev sat i forbindelse med kong David, nemlig Salmernes Bog. Her er udtrykket brugt i en bredere betydning, idet det refererer både til Salmernes Bog, til forskellige andre skrifter og i særdeleshed til visdomslitteraturen (Jobs Bog, Prædikerens Bog og Ordsprogenes Bog). Det Gamle Testamente består således af en samling af skrifter, der sættes i forbindelse ikke blot med Moses og David, men også med mange andre profeter. Disse bøger er skrevet på hebræisk med undtagelse af de aramæiske afsnit, som findes i Daniels Bog og i Esters Bog. Aramæisk ligner hebræisk meget og blev talt blandt jøderne i tiden efter, at de var blevet deporteret til Babylon i det sjette århundrede før Kristus.

Bibelen blev først oversat til græsk. Arbejdet blev påbegyndt i Egypten i det tredje århundrede før Kristus. Dengang var Alexandria et vigtigt kulturelt centrum i landene omkring Middelhavet, hvor græsk var hovedsproget. Nogle græsktalende jødiske videnskabsmænd i Alexandria påtog sig opgaven med at oversætte de hellige skrifter med henblik på at gøre dem tilgængelige for samtiden. Denne oversættelse er kendt som *Septuaginta* (skrives som romertal LXX), fordi den blev sat i forbindelse med halvfjerds videnskabsmænd, som efter sigende fuldførte deres opgave i løbet af halvfjerds dage. I virkeligheden tog oversættelsen adskillige århundreder.

Septuaginta indeholder de gammeltestamentlige bøger, der oprindeligt blev skrevet på hebræisk, samt andre bøger, som oprindeligt er skrevet på græsk. De 39 bøger på hebræisk kaldes de *kanoniske bøger*. *Kanon* betyder i kristen sprogbrug de bøger, som er stempet med guddommelig autoritet, og som derfor udgør de hellige skrifter.

Ved siden af de kanoniske bøger indeholder mange bibeludgaver også andre bøger fra Septuaginta. Disse bøger, der betegnes som *halvkanoniske* eller *apokryfe*, er Judiths Bog, Tobits Bog, Første og Anden Makkabæer Bog, Visdommens Bog, Prædikerens Bog (eller Ben Sirachs Bog), Baruchs Bog, Jeremias' Brev og de græske udgaver af Esters Bog og Daniels Bog.

Det Gamle og det Nye Testamente udgør de kristnes hellige skrifter eller Bibelen. Den anden del af Bibelen, Det Nye Testamente, kaldes af og til evangeliet, et ord der stammer fra græsk og ordret betyder *de gode nyheder*. I ental betyder evangelium Jesu Kristi budskab, mens flertalsformen, Evangelierne, hentyder til de fire bøger, der fortæller historien om Jesus. Således er evangeliet om Jesus Kristus fortalt i Matthæusevangeliet, Markusevangeliet, Lukasevangeliet og Johannesevangeliet såvel som i resten af de nytestamentlige skrifter. Det Nye Testamente indeholder også Apostlenes Gerninger, Brevene og Johannes' Åbenbaring. Det Nye Testamente indeholder i alt 27 bøger, der alle oprindeligt er skrevet på græsk.

Af forfatterne til de fire evangelier er Lukas den eneste, der ikke er af jødisk oprindelse, og den eneste, som ikke havde kendt Jesus personligt. Men ikke desto mindre bygger hans optegnelser på rapporter, han havde fra pålidelige øjenvidner, sådan som han fortæller det i begyndelsen af sit evangelium. Lukas er også forfatter til Apostlenes Gerninger, en bog der begynder med at bekendtgøre den mission, som Jesus gav sine apostle, før han blev taget op til Himmelen, nemlig at forkynde evangeliet for alle folkeslag på jorden. Bogen fortsætter med at fortælle, hvorledes evangeliet blev forkyndt fra Jerusalem og hele vejen til Rom, der var hovedstad i det romerske imperium. Allevegne, hvor evangeliet blev forkyndt, blev det modtaget af mennesker, der dannede fællesskaber af kristne. Disse fællesskaber blev kaldt menigheder.

Det Nye Testaments breve, som der er 21 af, er for de flestes vedkommende skrevet af apostlene Paulus, Peter og Johannes. Inden for få årtier efter Jesu himmelfart blev kirker i massevis grundlagt i landene omkring Middelhavet, særlig i Palæstina, Syrien, Libanon, Cypern, Lilleasien (det moderne Tyrkiet), Grækenland og så langt borte som Italien. Brevene havde hovedsagelig adresse til menigheder eller kirkeledere med henblik på at give dem en dybere forståelse af evangeliet og de praktiske konsekvenser af at følge det.

Johannes' Åbenbaring beretter om en vision, som Jesus gav til en af sine disciple. Denne bog lægger vægt på, at evangeliet vil komme til at møde stærk modstand, efterhånden som det får fremgang. Bogen gør ligeledes de kristne opmærksomme på de lidelser, der venter dem, og opmuntrer dem til at holde håbet levende. Dette håb er baseret på Jesu første komme og får kraft fra en stærk forventning om, at han skal komme igen. Til forskel fra Jesu første komme vil han denne gang komme i herlighed for at genoprette Guds Rige - et rige, hvor fred og retfærdighed råder.

Bibelens inspiration

Bibelens første kapitel fortæller os, at Gud skabte mennesket som mand og kvinde i sit eget billede (Første Mosebog 1,26 frem til 2,2). Ved at give mennesket en sådan særstatus afslørede Gud sit ønske om at have fællesskab med mennesker og at åbenbare sig selv for dem. Han gjorde det første gang gennem skabelseshandlingen. I den betydning vidner naturen om Guds herlighed (Salmernes Bog 19,1-6). For det andet åbenbarede Gud sig selv ved at sende profeterne (Andet Peters Brev 1,21). Profeter er imidlertid dødelige. For at være sikker på, at hans Ord ville forblive udødeligt, ville Gud, at hans Ord skulle nedfældes på skrift. Bibelen er et resultat af denne guddommelige beslutning. Da Bibelen er Guds Ord, er hensigten den at give mennesket mulighed for at kende sin skaber, sådan som han virkelig er.

Men hvordan har Gud åbenbaret sit Ord? Bibelen fortæller os, at "mennesker, som var fyldt med Helligånden, talte på Guds vegne" (Andet Peters Brev 1,21; Andet Peters Brev 1,11). Med andre ord: Det var Helligånden, der formidlede åbenbaringen. Det gælder hele Bibelen og hver enkelt tekst. "Hele Skriften er inspireret af Gud" (Andet Timotheus Brev 3,16). Bibelens inspiration er således at forstå som en proces, som Gud påbegyndte, og som var årsag til, at mennesker ved hans Ånd nedskrev hans Ord. Det er det, der gør Bibelen fuldstændig troværdig.

Imidlertid betyder Bibelens inspiration ikke, at Gud dikterede sit Ord. Mennesket er ikke en robot, der er kontrolleret af sin Skaber, og forfatternes opgave var ikke blot at optage Guds Ord, ligesom en båndoptager ville gøre det. Kan Gud ikke åbenbare sit Ord til mennesker, medens han på samme tid respekterer og gør brug af deres personligheder? Svaret er indlysende - ikke mindst set i lyset af den værdighed, som Gud siden skabelsens dage har givet til mennesket. I virkeligheden spillede de bibelske forfattere en aktiv rolle med henblik på at viderebringe Guds budskab, idet

de både brugte deres intellektuelle formåen og de hjælpemidler, der var til deres rådighed. Hver enkelt skrev på baggrund af sit eget interesseområde og ud fra sit eget perspektiv.

Som en konsekvens heraf bærer alle Bibelens bøger præg af deres forfattere. Denne alsidighed i det bibelske forfatterskab er langt fra et handicap, men derimod noget, der gør, at man virkelig får noget ud af at læse og studere Bibelen. Evangelierne udgør et fremragende eksempel. Matthæus understreger, at Jesus er den ventede Messias; Markus giver et billede af ham som den fuldkomne tjener; Lukas lægger vægt på hans menneskelighed og medlidenhed med folk, der lider, og Johannes fremhæver Jesu herlighed så vel som hans kærlighed til disciplene. Det er indlysende, at disse fire skitser af Jesus ikke udelukker hinanden; tværtimod hjælper de os til at lære mere om rigdommen i Jesu personlighed.

De bibelske forfattere tog også hensyn til modtagernes kultur, religiøse baggrund og sociale position etc. Det mest slående eksempel på dette er det sprog, som evangelierne blev skrevet på. Selv om Jesus talte aramæisk, blev evangelierne skrevet på græsk. Men fordi det var Guds hensigt, at evangeliernes budskab skulle være for alle folkeslag, var det nødvendigt, at det blev nedskrevet på det sprog, der var mest udbredt på den tid. Det var ikke mindst ud fra dette synspunkt, at evangelierne skulle oversættes til alle folkeslags sprog. Man begyndte at oversætte allerede i de første århundreder. Hen imod slutningen af det tredje århundrede var dele Det Nye Testamente oversat til latin, syrisk og koptisk, som var de sprog, der dengang blev talt i henholdsvis Vesteuropa, Syrien og Egypten. I dag er mindst én bog fra Bibelen oversat til over to tusind sprog.

Denne forståelse af begrebet *inspiration* betyder, at Bibelen både er Guds Ord, fordi Gud er forfatteren, og menneskers ord i kraft af det forhold, at Ordet blev formidlet gennem mennesker, som var aktivt involverede i nedskrivningen af den guddommelige åbenbaring. Nogle af forfatterne er kendte, medens andre er ukendte. Nogle var bevidste om, at de var talsmænd for Gud: Det

gælder således Moses og apostlen Paulus; andre vidste ikke, at de skrev under Helligåndens inspiration. Det er af allerstørste vigtighed, at Gud i sin suverænitet på forskellige måder sikrede sig, at hans Ord blev nøjagtigt videregivet.

Den kendsgerning, at Guds Ord også er menneskers ord, betyder, at Bibelen kan oversættes, idet den forbliver Guds Ord, uanset hvilket sprog, den er skrevet på. Det er derfor ikke alene muligt men også ønskeligt, at der findes mindst én oversættelse af Bibelen på alle sprog. At det er muligt at oversætte Bibelen til et hvilket som helst sprog afslører et afgørende princip: Menneskehedens Gud er ikke en fjern Gud. Han er tæt ved os, og han har mulighed for, ja ønsker ligefrem at tale til os på vort eget modersmål!

Bibelen blev nedskrevet over en periode på omkring tretten hundrede år. Fra de fem Mosebøger til Johannes' Åbenbaring er der omkring fyre forfattere. Så mange forskellige forfattere gør enheden i det bibelske budskab meget tydelig. "For Jesu vidnesbyrd er profetiens ånd" (Johannes Åbenbaring 19,10). Det Gamle Testamente profeterede, at Jesus skulle komme; Det Nye Testamente forkynder opfyldelsen af disse profetier.

Fortolkning af Bibelen

Der er ikke ret mange emner, der er vigtigere end fortolkningen af Bibelen. Det er sandt, at Gud har talt til os gennem sit Ord, men hvis vi vil høre hans stemme, må vi læse hans Ord med omtanke. Det er muligt - og farligt - at tage fejl, hvad angår Bibelens mening, eller at give en falsk fortolkning. Faren udspringer ikke af, at Bibelen er svær at forstå, men af vore forudfattede meninger, som af og til hindrer os i at læse Bibelen på den rigtige måde.

Når man læser Bibelen, kan det derfor være nyttigt at kende visse fortolkningsregler. I det følgende opstilles fem regler, som vil hjælpe læseren til at få det mest mulige ud af at læse Guds Ord.

(1) Respekt for litterære genrer

Vi har lagt vægt på, at Bibelen består af mange forskellige skrifter. Ethvert afsnit fra Bibelen kan klassificeres og tilhører en bestemt genre. For eksempel tilhører evangelierne den *fortællende* genre; Apostlenes Gerninger tilhører den *historiske* genre; Det Nye Testaments breve tilhører den *didaktiske* genre, dvs. de har til formål at undervise; Johannes' Åbenbaring tilhører den *apokalyptiske* genre, der er kendetegnet ved visioner, symboler og tal; Tredje Mosebog er *lovstof*; Profeterne hører ind under den *profetiske* genre; Højsangen er *poesi*; Prædikerens Bog er *visdomslitteratur*, og så videre. Det er ikke ualmindeligt at finde flere forskellige genrer i samme bog. Således indeholder Matthæusevangeliet en lang række undervisende afsnit (for eksempel Bjergprædikenen fra kapitel 5 til 7 og de mange lignelser). Dette stof består af fortællinger såvel som symbolske udtryk (for eksempel kapitel 13), eskatologiske udtryk, der omhandler verdens ende og den endelige dom (kapitel 24 og 25) samt et historisk beskrivende afsnit (fra kapitel 26 til 28). Den specielle rolle, som Salmerne Bog har i Bibelen, er også værd at nævne. De inspirerede bønner i denne bog er et skatkammer for enhver troendes åndelige liv. Ikke desto mindre er mange af dem ganske givet et produkt af deres tid. På det tidspunkt var Israels folk Guds folk, og der var ingen forskel mellem Guds rige og nationen Israel.

Det er derfor nødvendigt at fortolke en bibelsk tekst i overensstemmelse med dens litterære genre. For eksempel skal vi undgå at læse et historisk beskrivende afsnit som lovstof, så vi ikke gør historiske begivenheder til love, som vi skal følge. Når der fortælles om visse profeters syndige handlinger, for eksempel Noah (Første Mosebog 9,20-23), Abraham (Første Mosebog 12,10-20), Lot (Første Mosebog 19,30-35) og David (Anden Samuels Bog kapitel 11), så er det indlysende, at vi hverken skal ringeagte disse Guds mænd eller betragte dem som eksempler til efterfølgelse. Men Bibelen opregner disse synder, fordi de faktisk blev begået. At man nægtede at dække over sandheden, uanset hvor

chokerende og vanærende det var for de involverede, bekræfter, at det, der står i Bibelen, er sandt.

Ikke desto mindre er der altid knyttet en teologisk dimension til et historisk afsnit i Bibelen, fordi forfatteren med sin beretning også ønsker at give åndelig vejledning. For forfatteren vejer formidlingen af det åndelige budskab tungere end en fuldstændig nøjagtig rapportering af de historiske fakta. Faktisk gør Bibelen ikke krav på at være historieskrivning i ordets snævre betydning, og det vil derfor være forkert at læse den som sådan. Snarere indeholder Bibelen undervisning, som vi kan tage ved lære af. Det foregående eksempel indeholder således en alvorlig advarsel: Det faktum, at selv profeterne faldt i synd, antyder, at det er usandsynligt, at vi som almindelige troende skulle kunne undgå fristelser. Samtidig er der en dyb sandhed her. Den kendsgerning, at selv Guds store mænd faldt i synd, viser, hvor dybt synden er integreret i den menneskelige natur. Dette er ikke sagt for at kaste os ud i fortvivelse, men snarere for at lede os, sådan som David blev ledt, til alene at stole på Guds nåde med henblik på vor frelse (Salmernes Bog kapitel 51; Anden Samuels Bog kapitel 12).

Bibelen taler ofte i billedsprog. Disse afsnit skal vi undgå at tage bogstaveligt. Ved at respektere de forskellige litterære genrer kan vi fortolke de bibelske tekster i forhold til den type litteratur, som vi har med at gøre (symbolsk, poetisk, apokalyptisk osv.). Guds *hånd* eller *arm* er måder at tale om hans magt på. Når der et sted står: "*Guds øre er ikke for hårdt til at høre*", betyder det, at Gud stadig bevæges af de bønner, som bedes af alle dem, der påkalder ham (Esajas Bog 59,1). Når Guds folk skildres som en svi-gefuld hustru, er det et provokerende eksempel, som bevidst er valgt for at tiltrække vores opmærksomhed og påpege, at Guds ømhed og nåde mod sit folk er ufortjent og strækker meget langt (Ezekiels Bog kapitel 16; Hoseas' Bog kapitel 1 og 3). Højsangen er intet mindre end en kærlighedssang, som lovpriser forholdet mellem en mand og en kvinde. Den er så smuk, at den er blevet et billede på forholdet mellem Gud og hans folk. Og Johannes' Åbenbaring er fyldt med tal, symboler og figurer, som læseren må forsøge at tyde.

(2) Den historiske sammenhæng

Da Guds Ord er evigt, er det ikke bundet til en bestemt tid eller et bestemt sted. Men for at forstå dets mening er det nødvendigt at læse et afsnit i lyset af de omstændigheder, det blev til under. Det var gennem Israels folk og dette folks lange og smertefulde historie, at Gud åbenbarede sit Ord. Som en god lærer sørgede Gud for at tilpasse formidlingen af sit Ord til denne histories forskellige udviklingstrin. Derfor skal vi også give plads for den historiske sammenhæng, når vi fortolker et afsnit fra Bibelen.

Jesu mission er et godt eksempel på dette princip. Eftersom Jesus var født i et jødisk hjem, kom han næppe nogensinde uden for sit lands geografiske grænser. En dag da han befandt sig i området omkring Tyrus og Sidon i Libanon, kom en kvinde hen til ham og tiggede ham om at helbrede hendes datter. Jesus svarede: "Jeg er kun sendt til de fortabte får blandt Israels folk". Det er værd at bemærke, at Jesus allerede havde indskrænket sine disciples aktivitetsområde til Israels land (Matthæusevangeliet 10,5-6). Hvordan skal vi nu fortolke hans udsagn om sin egen tjeneste? Taget ud af sammenhængen kunne det forlede os til at tro, at Jesu mission var beregnet udelukkende for Israels folk. Sådant en konklusion ville imidlertid være forhastet og uden tvivl forkert. For at finde frem til den nøjagtige mening med Jesu udsagn må vi se ordene i deres umiddelbare sammenhæng. Jesus gav den kanaanæiske kvinde, hvad hun bad ham om, og til sidst priste han oven i købet hendes tro (Matthæusevangeliet 15,21-28). Her er en antydning af den universelle udbredelse af Jesu mission. Vi skal derfor forstå Jesu udsagn ud fra en historisk synsvinkel. Da Jesus var den Messias, som var lovet Israel fra gammel tid af, var det naturligt, at han først og fremmest henvendte sig til det jødiske folk. Dog udelukkede han aldrig fremmede fra sit missionsområde. Det fremgår tydeligt af den smukke fortælling om hans møde med den samaritanske kvinde (Johannesevangeliet 4,1-42). Hvad mere er, Jesu mission oplevede et afgørende vendepunkt, da den lovede frelse blev virkelighed gennem Jesu kors og opstandelse. Ikke længe efter sin opstandelse sendte Jesus sine

disciple ud på en mission "til alle folkeslag" (Matthæusevangeliet 28,19-20). Da, og kun da, kunne evangeliet spredes, ja måtte spredes overalt i verden, så Jesus Kristus kunne blive kendt og forkyndt som verdens frelser (Johannesevangeliet 4,42).

(3) Den kirkelige tradition

Gud åbenbarede sit Ord til mennesker for at lede sit folk. Faktisk ville det være absurd at tro, at Gud ville vise sit folk den vej, de skulle følge, og så tillade dem ikke at følge den. Jesus lovede sine disciple, at Guds Ånd (som de skulle modtage efter hans himmelfart) ville åbenbare dem hele sandheden om ham (Johannesevangeliet 16,12-14). Det giver os grund til at tro, at Guds folk - det vil sige den kristne kirke har været i stand til med guddommelig hjælp at forstå, hvad de bibelske skrifter betyder i deres helhed. Således anerkender kirken i dens vidt forgrenede forskellighed enstemmigt, at Jesus i kraft af sin person, sit budskab og sin tjeneste har en stilling, der er enestående og uden lige blandt profeterne.

Vi må derfor tage den fortolkning, som er givet af *Bibelens folk* op gennem tiderne, yderst seriøst. Det vil beskytte os mod to farer: Enten at være for subjektiv eller at tro, at vi alene hører til de oplyste, som når en person har en udtalt forkærlighed for at fortolke Bibelen i overensstemmelse med sine egne idéer uden hensyn til en mere end tusind år gammel kirkelig tradition. Når det gælder et vigtigt emne, vil det derfor være forkert at udlede en læresætning fra de bibelske skrifter, som er i klar modsætning til kirkens anerkendte dogmer. Samtidig må vi ikke desto mindre indrømme, at kirken har taget fejl (og stadig kan tage fejl) angående spørgsmål, som ikke vedrører kernen i det bibelske budskab. Der mangler ikke eksempler på, at kristne har taget fejl og vurderet forkert eller endog er faret vild, når de har fortolket Skriften. Korstogene er én stor fornægtelse af Kristi vej, for Kristus greb aldrig til sværd for at forsvare Guds anliggende. Et andet eksempel er kirkens fordømmelse af Galileos teori om, at jorden drejer rundt om solen. Tættere på vores egen tid kan nævnes de sydafrikanske

kristne, som legitimerede udøvelsen af apartheid. Hermed havde de bevæget sig mange tusind kilometer bort fra Kristi undervisning om at elske sin næste (Lukasevangeliet 10,25-36).

(4) At fortolke Skrift med Skrift

Vi har set, at de bibelske skrifter i al deres mangfoldighed bibeholder en fundamental enhed. Denne enhed udspringer af det faktum, at de først og fremmest er ord fra Gud, og Gud selv er én. I Bibelen er der således en indre sammenhæng, som må respekteres, hvis vi ønsker at tage det bibelske budskab til os. Dette medfører, at vi må fortolke hvert enkelt afsnit i Bibelen i lyset af andre afsnit.

I praksis betyder denne regel, at vi ikke skal benytte en fornuftsmæssig tilgang, siden dette ville bringe Guds åbenbaring ind under vores fornuft som den højeste myndighed. Sådant en tilgang forleder os til at kaste tvivl på alt det, som vores intelligens finder chokerende eller overraskende - som for eksempel undere. Vi skal også være forsigtige med en streng videnskabelig tilgang, fordi den kræver, at vi læser Bibelen i lyset af vores kendskab til videnskaben. Men for det første er Bibelen ikke en videnskabelig bog, og for det andet er det sandsynligt, at vores viden vil undergå forandringer. Hensigten med Bibelen er at gøre Gud kendt for os og ikke at fremme kendskabet til naturvidenskaberne. Rationelle analyser og videnskabelige teknikker kan og skal hjælpe os til at forstå de bibelske skrifter, og i den forstand har videnskaben og fornuften en vigtig rolle at spille. Imidlertid må vi vogte os for at tillægge dem en autoritet, som de ikke har.

At fortolke Skrift med Skrift betyder også, at vi skal undgå at bygge en læresætning på kun en enkelt tekst. Ligeledes skal vi forsøge at harmonisere forskellige afsnit med hinanden i stedet for at sætte dem op imod hinanden. Hvad angår emner, der er uklare eller vanskelige at forstå, kan de fortolkes i lyset af tekster, der er klare.

Lad os illustrere dette princip med et eksempel. Da Jesus vidste, at han snart skulle arresteres af sine fjender, ønskede han at

forberede sine disciple på den prøvelse, de snart ville komme ud for. Så han advarede dem med disse ord: "Den, der ikke har et sværd, må sælge sin kappe og købe sig et." Straks viste disciplene ham to sværd (Lukasevangeliet 22,35-38). Havde de ret i at forstå deres Herres ord som en opfordring til at gribe til våben? Svaret kom, da soldaterne kom for at arrestere Jesus. Peter drog sit sværd og slog til med det. Øjeblikkeligt siger Jesus til ham: "Stik dit sværd i skeden! For alle, der griber til sværd, skal falde for sværd." (Matthæusevangeliet 26,52). Ved at sige dette fordømte Jesus al brug af magt i Guds navn, selv når det drejede sig om lovligt forsvar. Dette princip er klart, og det viser, at disciplene tog fejl, når de forstod Jesu ord som en opfordring til at gribe til våben. Det, Jesus kaldte disciplene til, var en åndelig krig.

(5) At opdage personen Jesus Kristus bag Skrifterne

Mens Bibelen er Guds Ord i form af et skrift, er Jesus Kristus Guds Ord, som blev menneske (Johannesevangeliet 1,1-14). Det skrevne Ord - Bibelen - vidner om det levende Ord (Johannes' Åbenbaring 19,10), det vil sige om Kristus selv, Guds trofaste vidne (Johannes' Åbenbaring 1,2; 3,14). Når vi læser Bibelen, er det vigtigt at huske, at den er Kristi tjener. Når vi gennemgår de bibelske skrifter, kan vi forvente at møde Kristus, som er "den usynlige Guds billede" (Kolossenserbrevet 1,15; Anden Korintherbrev 4,4).

Allerede som barn og ung havde Jesus et meget tæt og intimt fællesskab med Gud. Han forberedte sig på den tjeneste, som han sagde, han havde fået af sin far (Lukasevangeliet 2, 41-52). Senere ville han vise sit folks religiøse ledere, at han var den, som profetierne talte om, og at Lovens funktion var at forberede Messias' komme: "Havde I troet Moses, ville I have troet mig; for det var mig, han skrev om" (Johannesevangeliet 5,46). Moses havde til hensigt at forudsige Jesu komme med disse ord: "Herren din Gud vil af din midte lade en profet som mig fremstå for dig, en af dine egne; ham skal I adlyde." (Femte Mosebog 18,15). Jesu disciple for deres del var overbeviste om, at deres mester

var "ham, som Moses har skrevet om i loven, og ligeså profeterne" (Johannesevangeliet 1,45; Johannes' Åbenbaring 3,20-22).

Det faktum, at Loven fokuserer på Jesus, har stor betydning for vores fortolkning af Bibelen. I særdeleshed betyder det, at Det Gamle Testamente skal læses i lyset af Det Nye Testamente. De løfter, som Gud gav til Abraham, blev opfyldt i Jesus (Galaterbrevet 3,16). Den pagt, som Gud indgik med Israels folk, er blevet overskygget af den nye pagt i Jesus (Hebræerbrevet 8,13). Templet i Jerusalem, mødepladsen mellem Gud og hans folk, er blevet afløst af den opstandne Kristus (Johannesevangeliet 2,19-22). Kristi offer, som blev givet én gang for alle, har afløst de ofre, som var foreskrevet i den gamle pagt (Hebræerbrevet 10,18). At Kristus, der er Israels Messias, udøver sit kongedømme, har betydet, at teokratiet i Israel er forældet. Med andre ord: Gud har trukket sin godkendelse af Israels politiske system tilbage. I dag kan Guds Rige hverken identificeres med staten Israel eller med noget andet land (Matthæusevangeliet 22,21). Guds Rige er et åndeligt kongedømme, som er åbent for alle folk (Matthæusevangeliet 8,11-12; 21,43; Johannesevangeliet 18,36). Det udbredes ikke med magt men gennem det enkelte menneskes frie beslutning (Matthæusevangeliet 26,52-53).

Jesu evangelium transcenderer de religiøse love i Det Gamle Testamente og gør dem forældede. Det gælder for eksempel de love, som forbyder visse madvarer (Markusevangeliet 7,14-19). Loven var "kun en skygge af det, som skal komme" (Kolossenserbrevet 2,16-17). Allervigtigst: Det faktum, at Jesus er Guds Ord i menneskelig skikkelse, betyder, at det ikke giver mening at sende profeter senere. Når Gud har åbenbaret sig selv fuldstændigt for mennesker i Jesus Kristus, hvilket formål ville det så tjene at sende en anden profet senere? (Matthæusevangeliet 21,33-37; Hebræerbrevet 1,1-3). Hvad nytte er et stearinlys til, når solen skinner?

Således peger alle Skrifterne frem imod Jesus Kristus. Det Gamle og Det Nye Testamente vidner om ham; han er selv Guds Ord, levende og evigt. Derfor er kristne ikke først og fremmest

Bogens folk, men fællesskabet omkring Guds Ord, det vil sige, det selv samme Ord, som blev kød og blod i personen Jesus Kristus.

Endelig er det vigtigt at nævne de bibelske skrifers klarhed. Hvilken gavn ville de være til, hvis deres budskab var vanskeligt at tyde? Og hvilket formål ville det tjene, hvis Gud havde åbenbaret sit Ord på en sådan måde, at mennesker var ude af stand til at forstå det? Bibelens klarhed er en opfyldelse af Guds løfte om at åbenbare sig selv for dem, der oprigtigt søger ham (Femte Mosebog 4,7; Esajas' Bog 55,6; Jeremias' Bog 29,13; Salmernes Bog 145,18). Det er sandt, at Bibelen indeholder afsnit, som er vanskelige at forstå (blandt andet Jesu to slægtstavler i Matthæusevangeliet og Lukasevangeliet). Vi finder det ofte vanskeligt at fortolke det, der står skrevet i Bibelen, men mange af problemerne skyldes vores uvidenhed. Når vi støder ind i disse problemer, opfordres vi til større ydmyghed og mere tro på de bibelske skrifers forfatter. Vi må ikke tillade disse problemer at sløre evangeliets klarhed for os. Skoven må ikke skjules af træerne!

Bibelens pålidelighed

I vore dage er der mange, der drager Bibelens pålidelighed i tvivl. Vi må derfor overveje, hvorvidt indvendingerne mod Bibelen er seriøse eller bygger på fordomme. I det følgende vil vi undersøge grundlaget for disse indvendinger.

Frem for alt stammer en del af kritikken fra uvidenhed eller misforståelser angående Bibelens åbenbaringsbegreb. Kritikerne tager ikke hensyn til Bibelens menneskelige side men forestiller sig, at for at være troværdigt skulle Guds Ord være faldet ned fra Himmelen til dem, der modtog det, nøjagtigt som det er. Dette næsten mekaniske åbenbaringsbegreb røber en snæver forståelse af Gud og en sørgeligt mangelfuld forståelse af mennesket.

Andre indvendinger stammer fra falske fortolkninger af Bibelen. Den fordømmes og sættes på prøve mod bedre vidende for at

nedgøre den. De bibelske tekster underkastes fornuftens, videnskabens eller historiens dom, en bogstavelig fortolkning lægges ned over et afsnit af symbolsk karakter, eller en fortælling gives en normativ status i stedet for at blive forstået i dens historiske sammenhæng. Størstedelen af denne kritik ville ikke være opstået, hvis man havde været mere omhyggelig med at fortolke de bibelske tekster, sådan som de rent faktisk er nedfældet.

Kunne Bibelen være blevet forfalsket i tidens løb? Kunne Kristi evangelium være dårligt overleveret i de fire evangelier, som først forelå i deres endelige form nogle årtier efter de begivenheder, som de rapporterer? Det er indlysende, at en sådan tese ikke kan udelukkes på forhånd. Dog er det af adskillige grunde højst usandsynligt. For det første ville det betyde, at Gud er kommet til kort i sit ønske om at viderebringe sit Ord til mennesker. Dette er uforeneligt med Bibelens Guds suveræne natur (Esajas' Bog 55,11). For det andet må vi spørge, hvordan Gud kunne have taget initiativ til at åbenbare sig selv, hvis han hele tiden havde vidst, at til sidst ville hans Ord ikke blive videregivet med nøjagtighed? Endelig erklærer Gud højtideligt, at han selv garanterer for pålideligheden af sit Ord på en sådan måde, at det vil blive bevaret fra enhver forandring (Femte Mosebog 4,2; Johannes' Åbenbaring 22,18-19). Det er indlysende, at Gud ville være skyldig i vildledning af menneskeheden, hvis han tillod, at hans Ord blev fordrejet. Hvis det var tilfældet, kunne vi så stole på Guds trofasthed? Kunne vi være sikre på, at han ville holde sine løfter?

Endvidere garanterer Jesus Det Gamle Testaments pålidelighed med sin egen autoritet: "Men himmel og jord skal snarere forgå end en eneste tøddel af loven falde væk" (Lukasevangeliet 16,17). Med samme vægt lover Jesus, at evangeliet skal bevares gennem alle efterfølgende generationer: "Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldrig forgå" (Matthæusevangeliet 24,35). Det er værd at bemærke, at Jesus ikke er bange for at forkynde, at han selv er Guds Ord, når han siger *mine ord*. Det er noget, som ingen af profeterne nogensinde gjorde! Hvis vi derfor holder fast ved, at Gud er trofast mod sit Ord, og at Guds Ord ikke lader sig modsige, så er der ingen grund til at tro, at de bibelske skrifter

er forfalskede. Bibelen giver utallige beviser på Guds trofasthed (Femte Mosebog 7,9; Salmernes Bog 52,3; 107,1,8,15,21,31; Salmernes Bog 118,2,3,4,29; Salmernes Bog 119,89-90; Første Peters Bog 1,24-25).

Videnskabelige undersøgelser af de bibelske manuskripter bekræfter Bibelens pålidelighed. I 1947 fandt man et stort antal manuskripter i huler i Qumran ved kysten af Dødehavet. Disse manuskripter kan dateres senest til det første århundrede efter Kristi fødsel. Blandt dem er hele teksten til Esajas' Bog og fragmenter af alle de andre bøger i Det Gamle Testamente med undtagelse af Esters Bog. Indtil den opdagelse blev gjort, var de ældste gammeltestamentlige manuskripter dateret til det tiende århundrede efter Kristus. Nu var der en enestående og uventet mulighed for at checke nøjagtigheden af overleveringen af Det Gamle Testaments bøger over en periode på tusind år. De eksperter, som undersøgte teksterne (ikke alle eksperterne var kristne), vurderede, at de var blevet afskrevet med bemærkelsesværdig nøjagtighed. De tekstvariationer, som blev fundet (og der var relativt mange) var på ingen måde af en sådan art, at de satte spørgsmålstegn ved integriteten af de gammeltestamentlige tekster.

Hvad angår Det Nye Testamente kan de tidligste fragmenter af de fire evangelier dateres til det andet århundrede efter Kristus. Nogle af dem opbevares i biblioteker i Genève og Manchester. Chester Beatty biblioteket i Dublin er i besiddelse af tre papyruser, som indeholder det meste af Det Nye Testamente. Det første manuskript indeholder de fire evangelier og Apostlenes Gerninger og kan dateres til første halvdel af det tredje århundrede. Det andet manuskript indeholder Paulus' breve og Hebræerbrevet og kan dateres til begyndelsen af det tredje århundrede. Det sidste indeholder Johannes' Åbenbaring og kan dateres til anden halvdel af det tredje århundrede.

Vi er ligeledes i besiddelse af meget gamle græske manuskripter af hele Bibelen - Det Gamle og Det Nye Testamente. De vigtigste af disse manuskripter er:

- *Codex Sinaiticus* fra midten af det fjerde århundrede - opbevares på Det Britiske Museum i London.
- *Codex Vaticanus* fra det fjerde århundrede - opbevares i Vatikanets bibliotek. (Slutningen af Det Nye Testamente mangler - fra Hebræerbrevet 9,14 til og med Johannes' Åbenbaring.)
- *Codex Alexandrinus* fra det femte århundrede - opbevares på Det Britiske Museum i London.

I dag har vi adgang til tusindvis af manuskripter til de nytestamentlige bøger. Det antal, der er til rådighed, og den kendsgerning, at de stammer fra nogenlunde samme tid, samt deres vidt forskellige oprindelse, har gjort os i stand til kritisk at studere den nytestamentlige tekst. De højt kvalificerede specialister, som har udført dette arbejde, har påvist, at Det Nye Testamente er forbausende velbevaret. Det har ligefrem vist sig, at intet andet sammenligneligt værk fra antikkens tid er så velbevaret over et tilsvarende tidsrum.

Til sammenligning kan nævnes nogle få eksempler på andre berømte forfatterskaber:

- Thucidides var en græsk historiker, som levede i det femte århundrede før Kristus. De tidligste manuskripter til hans bog *De Peloponesiske Kriges Historie* dateres til det niende århundrede efter Kristus.
- Det samme gælder den store græske historiker Herodots værk *Perserkrigene*.
- Julius Cæsars værk *De Galliske Krige*, skrevet i det første århundrede før Kristus, er bevaret takket være manuskripter, hvoraf det ældste dateres til det niende århundrede.
- Ud af 142 bind af værket *Romernes Historie* skrevet af romeren Titus Livius, som døde i år 17 efter Kristus, har kun 35 overlevet. Der eksisterer kun ét ufuldstændigt manuskript fra dette forfatterskab, og det dateres til det fjerde århundrede.
- Den store latinske historiker Tacitus skrev to større værker hen imod slutningen af det første århundrede efter Kristus.

Kun fem ud af 14 bind af hans *Historier* eksisterer, og af hans *Annaler*, der bestod af 16 bind, har vi kun 12. Vor viden om begge disse værker stammer fra manuskripter, der dateres til det niende og det ellevende århundrede.

I dag vil ingen seriøs historiker betvivle ægtheden af disse værker. Men de tekstuelle beviser for Bibelens ægthed er langt større. Bibelens bestandighed er et bevis på, at Gud er suveræn og vis, og at han er trofast mod sit Ord.

Guds trofasthed mod sit Ord og mod sit folk betyder, at det var ham, der ledte israelitterne - og senere Jesu Kristi kirke - til blandt samtidens rigdom af religiøse skrifter at udvælge dem, der indeholdt hellige skrifter, og som var hans Ord. Det var nemlig ikke jødernes eller de kristnes opgave at bedømme med deres egen autoritet, hvad der var eller ikke var Guds Ord. Snarere var det sådan, at de ved Helligåndens kraft genkendte det, som Helligånden selv havde inspireret.

Bibelens Gud er en Gud, som indgår pagter med sit folk, og som holder sine løfter. Han åbenbarer sig selv som

... en barmhjertig og nådig Gud, sen til vrede og rig på troskab og sandhed. Han bevarer troskab i tusind slægtled, tilgiver skyld og overtrædelser og synd; men han lader ikke den skyldige ustraffet... (Anden Mosebog 34, 6-7).

Bibelens budskab

Hvis Bibelen åbenbarer Guds karakter, indeholder den også hans åbenbaring angående menneskeheden. Skabt i Guds billede (Første Mosebog 1,26-27) og uden synd blev Adam kaldet til at leve i et personligt og fortroligt forhold til sin skaber. Han blev advaret om, at hans liv afhang af den holdning, han havde til Gud. Hvis han hentede sin kundskab om godt og ondt fra Gud og stolede på ham, ville han leve; men hvis han valgte at leve adskilt fra Gud, ville han møde den visse død. "Du må spise af alle træerne i haven. Men træet til kundskab om godt og ondt må du ikke spi-

se af, for den dag du spiser af det, skal du dø" (Første Mosebog 2,16-17).

Adam var ulydig mod Gud (Første Mosebog 3,1-7). Hans synd førte til åndelig død, og det medførte igen den fysiske død. Lige siden Adams tid har mennesker fortsat med at synde og opleve døden. Ved at dræbe sin bror Abel blev Kain den første morder (Første Mosebog kapitel 4). Denne begivenhed viser, hvor dybt synden har sat sit præg på menneskelivet siden Adams tid. Synd er blevet menneskets anden natur. Som vi har set, er ikke engang profeterne blevet sparet. Men Gud elsker menneskene og ville ikke affinde sig med deres faldne tilstand. Han var besluttet på at frelse dem. Han kaldte Abraham og gav ham et løfte: Gennem ham ville alle jordens nationer blive velsignet (Første Mosebog 12,1-3; Galaterbrevet 3,8). Senere kaldte han Moses og gav ham det løfte, at der en dag ville fremstå en profet som han selv, en person, som tilhørte Israels folk (Femte Mosebog 18,15). Ligesom Moses skulle han redde sit folk fra slaveri. Men på dette punkt ophører ligheden, for denne profet skulle redde sit folk, ikke fra slaveriet i Egypten, men fra al synd og død, som Egypten var et symbol på.

Efter at de var sluppet ud af Egypten, begik Israels folk en meget alvorlig synd. De lavede et afgudsbillede i form af en guldkalv. Hvad ville Guds reaktion blive? Ville han tilgive folket eller straffe dem? På dette tidspunkt i krisen blev der givet en ny åbenbaring fra Gud, og den er nedskrevet for os i det afsnit fra Anden Mosebog 34,6-7, som er citeret på side 22. I disse afgørende ord giver Gud sig til kende for Moses som den, der har to tilsyneladende modsatte karaktertræk. Han er en Gud, der har medlidenhed med syndere og tilgiver dem, men han er også en hellig Gud, som ikke lader skylden ustraffet. Hvordan er det muligt for Gud både at tilgive synderen og at straffe hans synd - både at handle ud af kærlighed og samtidig ikke gå på kompromis med sin retfærdighed? Svaret gives i evangeliet og bærer navnet Jesus: "...for han skal frelse sit folk fra dets synder" (Matthæusevangeliet 1,21). Det bliver således klart, at ikke blot er Gud *én* (der er ingen Gud uden ham), men han er også *enestående* (der er ingen Gud, der

er lig med ham). Han er enestående i den betydning, at han både er menneskets skaber og dets frelser: "En Gud, der frelser, der er ingen anden end mig" (Esajas' Bog 45,21).

Hensigten med Moseloven var, at den skulle være en forberedelse til Jesu Kristi mission. Moseloven indstiftede et offersystem i centrum af Israels gudsdyrkelse. Tre af de foreskrevne offerhandlinger var især ofre med henblik på syndernes forladelse. Det var *syndofferet* (Tredje Mosebog kapitel 4), *skyldofferet* (Tredje Mosebog 5,14-26) og *påskelammet*, ofret en gang om året til minde om udfrielsen fra Egypten (Anden Mosebog kapitel 12). På den store forsoningsdag skulle israelitterne ofre to geder. Den første blev slagtet i templet, mens den anden, som man kaldte syndebugken, blev sendt ud i ørkenen, efter at hele folkets synder symbolsk var blevet lagt på den (Tredje Mosebog kapitel 16). Dette offersystem havde til hensigt at gøre israelitterne fortløbigt med den tanke, at når Gud afstod fra at straffe deres synder her og nu, var det kun i kraft af et stedfortrædende offer, som en dag ville komme, og hvis komme var bebudet gennem ofring af dyr.

Jødernes historie er rig på undervisning. Skønt de havde Guds lov, var de som oftest ulydige mod den. Dette viser os, at menneskets problem ikke så meget består i uvidenhed om Guds vilje som i dette, at mennesket ikke er i stand til at underkaste sig Guds vilje og endog nægter at gøre det. Israels profeter forsøgte gang på gang at få folket til at vende tilbage til Gud, men forgæves. Værre endnu, adskillige af profeterne blev forfulgt. Til sidst forkyndte de Guds dom over deres eget folks synder. Således blev Jerusalem og dens tempel ødelagt, og indbyggerne blev ført som fanger til Babylon. Imidlertid er Guds sidste ord aldrig et dommens ord.

Profeterne forkyndte også, at jøderne ville vende tilbage fra eksilet for at genopbygge deres by og tempel. Af største betydning er det, at profeterne forkyndte, at tilbagekomsten fra eksilet ville indlede en langt vigtigere begivenhed, nemlig Messias' komme. Profeten Esajas beskriver Messias som Guds tjener over alle

tjenere. Han beskrives som en *sorgens mand*, der vil blive forfulgt og dømt til døden af sit eget folk. Men det er netop ved at ofre sit eget liv som et offer for menneskehedens frelse, at tjeneren vil opfylde Guds højeste plan (Esajas' Bog 52,13 til 53,12).

Johannes Døberen, der var søn af Zakarias, havde fået den mission at forberede vejen for ham, der skulle komme (Matthæusevangeliet 11,3). I sin forkyndelse bebudede han en altomfattende begivenhed: "Omvend jer, for Himmeriget er kommet nær!" (Matthæusevangeliet 3,2). Ikke så snart var Jesus begyndt på sin mission, før Johannes Døberen udpegede ham for folkemængden: "Se, dér er Guds lam, som bærer verdens synd" (Johannesevangeliet 1,29; 36). Jesus samlede tolv apostle omkring sig, som efterhånden kom til at anerkende deres mester som den lovede Messias. De håbede, at han snart ville befri deres land fra de romerske fjender, der var trængt ind (Lukasevangeliet 24,21). Men Jesus havde et ganske anderledes syn på sin mission: "Menneskesønnen skal lide meget ... og slås ihjel og opstå på den tredje dag" (Lukasevangeliet 9,22). Det var hårdt for disciplene at acceptere, at deres mester skulle dø, og tanken om, at han skulle opstå fra de døde, syntes endnu mærkeligere (Lukasevangeliet 18,34) - lige indtil den dag, hvor Jesus blev dræbt, eller snarere indtil den dag, da han opstod fra de døde.

På den dag viste Jesus sig pludselig for sine disciple. De kunne ikke tro deres egne øjne. Det måtte være et spøgelse! Men Jesus viste dem sine hænder og fødder og bad dem røre ved sig. Så forstod de, at det virkelig var den Jesus, som var blevet korsfæstet, der nu stod foran dem. Disciplene blev mere end glade. De havde aldrig forestillet sig, at de igen ville se Jesus i live, men det var netop det, som skete for dem (Lukasevangeliet 24,36-43; Johannesevangeliet 20,19-20).

Jesus viste sig ikke for sine disciple, for at de skulle blive forblindet. Han ønskede at overbevise dem om, at hans død og opstandelse virkelig havde fundet sted, og at forklare dem, at disse begivenheder var blevet forudsagt i de gammeltestamentlige skrifter. Han ønskede også at overdrage dem evangeliets lys.

"Dette er, hvad jeg sagde til jer, mens jeg endnu var hos jer: Alt det må opfyldes, som står skrevet om mig i Moseloven, hos profeterne og i salmerne." Da åbnede han deres sind, så de kunne forstå Skrifterne, og han sagde til dem: "Således står der skrevet: Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og i hans navn skal der prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag. I skal begynde i Jerusalem, og I skal være vidner om alt dette." (Lukasevangeliet 24,44-48; Matthæusevangeliet 28,16-20).

Under sit sidste møde med disciplene gentog Jesus det løfte, som han allerede havde givet dem: Efter at han var faret op til Himmelen, ville han sende dem *talsmanden* (Johannesevangeliet 14,16; 15,26; 16,7). Denne talsmand er Helligånden (Johannesevangeliet 14,26), som Jesus også kalder Sandhedens Ånd (Johannesevangeliet 14,17; 15,26; 16,13). Helligåndens tjeneste skulle være at vidne om Jesus og gøre hele sandheden om ham kendt for disciplene. Helligånden skulle også være disciplenes vejleder og hjælper, så de kunne fuldføre deres opgave. Jesus pålagde disciplene at blive i Jerusalem, for det var dér, løfterne ville blive opfyldt (Lukasevangeliet 24,49). Det skulle være fra den by, hvor Jesus døde og opstod, at evangeliet skulle spredes til alle fire verdenshjørner:

Men I skal få kraft, når Helligånden kommer over jer, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende (Apostlenes Gerninger 1,8).

Ti dage efter at Jesus var faret op til Himmelen, kom Helligånden over disciplene, mens de var samlet i Jerusalem (Apostlenes Gerninger 2,1-4). Det skete på pinsedagen, der var en af jødernes store højtider. Den dag var byen fuld af store grupper af mennesker fra alle de omkringliggende nationer - både dem, der var født som jøder, og dem, der havde taget imod den jødiske tro. Blandt de sidstnævnte var der også nogle arabere. Så snart disciplene havde modtaget Helligånden, begyndte de at forkynde evangeliet. Så skete der noget helt ekstraordinært og meget betydningsfuldt: Pludselig hørte alle i folkemængden evangeliet

forkyndt på deres eget modersmål (Apostlenes Gerninger 2,5-13).

I to tusind år er Guds Ord aldrig ophørt med at krydse sprogbarrierer. I dag er hele Bibelen, eller dele af den, tilgængelig på over to tusind sprog.

Gud ønsker også at tale til dig på dit modersmål, ligesom en far taler med sit barn. Vil du lytte til ham?

HVAD ER BIBELEN FOR EN BOG?

Ingen anden bog i verden er så vidt udbredt, så ofte læst eller så ofte oversat som Bibelen. Ikke desto mindre er den for mange en misforstået eller helt ukendt bog.

Denne korte introduktion til Bibelen har til formål at rette misforståelser og at besvare spørgsmålet: Hvad er Bibelen for en bog?

Forfatteren behandler spørgsmål, der vedrører Bibelens indhold, inspiration, fortolkning og pålidelighed. Disse spørgsmål hjælper os til bedre at forstå Bibelens budskab. Sidste del af denne introduktion rummer en oversigt over dette budskab.

***Chawkat G. Moucarry** er araber og kristen. Han er født i en katolsk familie i Syrien i 1953 og har studeret teologi i Frankrig. Han har skrevet ph.d.-afhandling om tilgivelse i islam og kristendom. Chawkat Moucarry underviser på All Nations Christian College i England og er forfatter til flere bøger om islam og kristendom.*

De Forenede Bibelselskaber

BIBLIA

Det Danske Bibelselskabs
Boghandel

**Tvær-
KULTURELT
CENTER**